

50-345 Wrocław  
tel. 71 784 01 05, 71 784 15 02  
faks: 71 784 15 03

WL10-343/18

**Sylabus na rok akademicki 2018/2019**

**Opis przedmiotu kształcenia**

<b>Nazwa modułu/przedmiotu</b>	<b>Środowiskowe i żywieniowe uwarunkowania zdrowia (2)</b>	<b>Grupa szczegółowych efektów kształcenia</b>	
		<b>Kod grupy</b> B C G	<b>Nazwa grupy</b> Naukowe podstawy medycyny Nauki przedkliniczne Prawne i organizacyjne aspekty medycyny
<b>Wydział</b>	<b>Lekarski</b>		
<b>Kierunek studiów</b>	<b>lekarski</b>		
<b>Specjalności</b>	<b>nie dotyczy</b>		
<b>Poziom studiów</b>	<b>jednolite magisterskie X*</b>		
<b>Forma studiów</b>	<b>stacjonarne X niestacjonarne X</b>		
<b>Rok studiów</b>	<b>II</b>	<b>Semestr studiów:</b>	<b>letni X</b>
<b>Typ przedmiotu</b>	<b>wolny wybór/ fakultatywny X</b>		
<b>Rodzaj przedmiotu</b>	<b>podstawowy X</b>		
<b>Język wykładowy</b>	<b>polski X</b>		

\* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając  na x

**Liczba godzin**

**Forma kształcenia**

Jednostka realizująca przedmiot:	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytorne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)
<b>Semestr zimowy:</b>														
<b>Semestr letni</b>														
Katedra i Zakład Higieny		10												
<b>Razem w roku:</b>														
Katedra i Zakład Higieny		10												

**Cele kształcenia:** (max. 6 pozycji)

- C1. Nauczenie studentów holistycznego podejścia do poszukiwania przyczyn choroby w tym oddziaływania środowiska życia;
- C2. Znajomość czynników środowiskowych jak i industrializacji rzutujące na zachorowalność społeczeństwa, negatywnie wpływających na zdrowie;
- C3. Nauczenie studentów o zagrożeniach związanych z żywnością;
- C4. Nabycie umiejętności przez studentów do samodzielnego wyszukiwania najważniejszych informacji o wpływie zanieczyszczeń chemicznych i biologicznych na zdrowie człowieka przy uwzględnieniu różnych środowisk narażenia;
- C5. Przygotowanie studentów do przeprowadzenia analizy oceny ryzyka zdrowotnego ekspozycji na czynniki środowiskowe.

**Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:**

Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy modul/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych <b>** wpisz symbol</b>
---	---------------------------------------	---	---	---



W 01	G.W5.	Wie i opisuje zależności oddziaływania czynników środowiskowych na zdrowie.	Prezentacja i raport	SE
W 02	G.W4. G.W13.	Wie i opisuje elementy warunkujące zdrowie w holistycznym zdefiniowaniu.	Prezentacja i raport	SE
W 03	B.W31.	Zna i posługuje się danymi ze źródeł (strony internetowe) informacji krajowej, europejskiej i światowej dotyczących zdrowia, epidemiologii i zagrożeń.	Prezentacja i raport	SE
W 04	G.W2.	Wie, jakie zagrożenia są związane ze spożywaniem skażonej, zanieczyszczonej czy nadmiernie przetworzonej żywności.	Prezentacja i raport	SE
W 05	G.W2.	Wie, jakie zagrożenia są związane z przedmiotami codziennego użytku.	Prezentacja i raport	SE
U 01	G.U1.	Umie identyfikować i oszacować zagrożenia środowiskowe.	Prezentacja i raport	SE
U 02	C.U19.	Umie posługiwać się testami, ankietami.	Prezentacja i raport	SE
U 03	B.U14.	Umie dobrać narzędzie do badań przesiewowych i biomonitoringowych.	Prezentacja i raport	SE
U 04	B.U14.	Umie wyciągać wnioski z danych badawczych.	Prezentacja i raport	SE

\*\* WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytorjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw: Wiedza: 5; Umiejętności: 4; Kompetencje społeczne: nie dotyczy

**Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):**

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	10
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	3
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	13
<b>Punkty ECTS za moduł/przedmiotu</b>	0,5

**Uwagi:** Brak

**Treść zajęć:**

(proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)

**Wykłady - nie dotyczy**

**Seminaria**

- Zmiany w środowisku człowieka: industrializacja, urbanizacja, klimat środowiska i a współczesne epidemie chorób cywilizacyjnych i zaburzeń zdrowia.
- Czynniki hormonalnie czynne w środowisku i skutki ekspozycji.
- Zaburzenia zdrowia i choroby związane z zanieczyszczeniem środowiska, populacje wrażliwe, biomonitoring i sposoby oceny stanu zdrowia.
- Zagrożenia zdrowotne związane z żywnością. Pozostałości pestycydów i leków w żywności. Czynniki biologiczne występujące w żywności. Naturalne substancje antyodżywcze i toksyczne w żywności.
- Zagrożenia związane z zabawkami i kosmetykami. Znaczenie odpowiednich opakowań do żywności w bezpieczeństwie zdrowotnym konsumentów.

**Ćwiczenia - nie dotyczy**

**Inne - nie dotyczy**

**Literatura podstawowa:** (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

- Człowiek, środowisko, zagrożenie. Red. Np. Jerzy Zwoździak. Oficyna Wydawnicza PWR, 2002
- Kolarzyk E: Wybrane problemy higieny i ekologii człowieka  
– <http://www.e-nujag.cmuj.krakow.pl/materialy/higiena/Skrypt-tekst.pdf>
- Wybrane numery kwartalnika Polskiego Towarzystwa Medycyny Środowiskowej – Medycyna Środowiskowa –  
Enviromental Medicine.

**Literatura uzupełniająca**

- Kołwzan B., Adamiak W., Grabas K., Pawełczyk A.: Podstawy mikrobiologii w ochronie środowiska. Oficyna Wydawnicza PWR, Wrocław 2005



2. Siemiński M., Środowiskowe zagrożenia zdrowia, PWN, Warszawa, 2007	
<b>Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych:</b> (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...) Sala seminaryjna, rzutnik multimedialny	
<b>Warunki wstępne:</b> (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu) Znajomość fizjologii człowieka	
<b>Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:</b> (określić formę i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny) Każdą nieobecność musi być odrobiona, łącznie z dniami rektorskimi i godzinami dziekańskimi.  Obecność na zajęciach, aktywność - w tym opracowanie własnego zagadnienia / problemu i prezentacja na zajęciach (Prezentacja).	
<b>Ocena:</b>	<b>Kryteria oceny zaliczenia przedmiotu</b>
Bardzo dobra (5,0)	Obecność na wszystkich zajęciach lub ich odrobienie (nie więcej niż 1 nieobecność), aktywność na zajęciach (udział w dyskusjach, współpraca zespołowa, praca z tekstem prezentacja efektów pracy grupowej), opracowanie zagadnienia tematycznego i przedstawienie go w postaci prezentacji multimedialnej (bardzo dobre przygotowanie merytoryczne i sposób prezentacji, ciekawa, przejrzysta, estetyczna szata graficzna, zmieszczenie się z wystąpieniem w przysługującym czasie)
Ponad dobra (4,5)	Obecność na wszystkich zajęciach lub ich odrobienie (nie więcej niż 1 nieobecność), aktywność na zajęciach (udział w dyskusjach, współpraca zespołowa, praca z tekstem), opracowanie zagadnienia tematycznego i przedstawienie go w postaci prezentacji multimedialnej (bardzo dobre przygotowanie merytoryczne i sposób prezentacji, przejrzysta szata graficzna, zmieszczenie się z wystąpieniem w przysługującym czasie)
Dobra (4,0)	Obecność na wszystkich zajęciach lub ich odrobienie (nie więcej niż 1 nieobecność), aktywność na zajęciach (udział w dyskusjach, współpraca zespołowa, praca z tekstem), opracowanie zagadnienia tematycznego i przedstawienie go w postaci prezentacji multimedialnej (dobre przygotowanie merytoryczne i sposób prezentacji, zmieszczenie się z wystąpieniem w przysługującym czasie)
Dość dobra (3,5)	Obecność na wszystkich zajęciach lub ich odrobienie (nie więcej niż 1 nieobecność), aktywność na zajęciach (praca zespołowa, praca z tekstem), opracowanie zagadnienia tematycznego i przedstawienie go w postaci prezentacji multimedialnej (dobre przygotowanie merytoryczne i sposób prezentacji, niewielkie przekroczenie czasu prezentacji)
Dostateczna (3,0)	Obecność na wszystkich zajęciach lub ich odrobienie (nie więcej niż 1 nieobecność), aktywność na zajęciach (praca zespołowa, praca z tekstem), opracowanie zagadnienia tematycznego i przedstawienie go w postaci prezentacji multimedialnej (przygotowanie merytoryczne w stopniu dostatecznym, zrozumiały sposób prezentacji, niewielkie przekroczenie/skrócenie czasu prezentacji)

<b>Nawa jednostki prowadzącej przedmiot:</b>	Katedra i Zakład Higieny
Adres jednostki	ul. J. Mikulicza-Radeckiego 7, 50-345 Wrocław
Nr telefonu	71 784 1502
E-mail	wl-10@umed.wroc.pl

<b>Osoba odpowiedzialna za przedmiot:</b>	prof. dr hab. Krystyna Pawlas
Nr telefonu	71 784 1501
E-mail	krystyna.pawlas@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia	stopień/tytuł naukowy lub zawodowy	dziedzina naukowa	wykonywany zawód	forma prowadzenia zajęć
Krystyna Pawlas	prof. dr hab. n.med.	biologia medyczna	nauczyciel akademicki, nauki o zdrowiu	seminaria
Iwona Markiewicz- Górka	dr biologii med.	biologia medyczna	nauczyciel akademicki, biotechnolog	seminaria
Aleksandra Jaremków	dr n. o zdr.	chemia biologiczna	nauczyciel akademicki, chemik	seminaria



**Data opracowania sylabusu**  
20.07.2018 r.

**Sylabus opracował(a)**  
Prof. dr hab. n. med. Krystyna Pawlas

**Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia**

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu  
KATEDRA I ZAKŁAD HIGIENY

.....  
kierownik

prof. dr hab. Krystyna Pawlas

**Podpis Dziekana właściwego wydziału**

.....  
h. S. Ciesielski

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

Wydział Lekarski  
Katedra i Zakład ds. Sanitarnych

Dr hab. Paweł Domaśławski